

КАФЕДРА...

Географічно кафедра – ряд приміщень, розташованих на третьому поверсі третього корпусу Національного університету “Львівська політехніка”. У вікна заглядають старезні липи, а навпроти височить у риштованні собор святого Юра – місце дороге та близьке серцю кожного львів’янина. Місце це чимось благословенне та особливо притягальне. Недаремно кожен з нас протягом відпустки іде і йде сюди – чи то які плани підписувати, чи біля улюбленого комп’ютера посидіти, чи, як кажуть вдома, попрацювати. А деякі співпрацівники стосовно планів на літо висловлюються вельми конкретно – “перші два тижні серпня мене не буде, бо хочу поїхати у Карпати”. Та і дійсно, чого б то бути у Львові і не прийти на кафедру? Це наше особливе і облюбване місце, де часом, коли є натхнення, кожен з нас витинає на дошці правдиві фокуси з улюбленого предмета. Саме тоді припишлася студентська аудиторія, здебільшого галаслива, насторожено мовчить (Боже, схорони від нас, вона такого захоче!!!). А ми дістаємо відчуття стрибунка з високої вишки у чисту водну глибину. І байдужим стає отой безконечний львівський дощ, і те, що платять за роботу зовсім мало, і те, що сьогодні наповнене буденними турботами. Не працює на кафедрі той, хто не любить цього відчуття польоту та глибини. А ми, в свою чергу, вже не мислимо свого життя без нього.

Мені здається, що ми настільки вросли в ці аудиторії, що і після смерті, незримі, приходитимемо сюди і спостерігатимемо за вогниками у студентських очах, які завжди дають надію. Отак як часом я відчуваю присутність мого попередника, професора кафедри Ярослава Івановича Стеціва, який умів образно і просто пояснити складні поняття квантової механіки. Мені, по молодості, видавалася така образність (у квантовій механіці!!!) та простота надмірним, на шкоду предмету спрощенням. От як у скелястих горах альпініст вважає, що по-справжньому побачити гори може лише той, хто здійснив сходження, а не той, хто бере до рук бінокля. Якби ви знали, Ярославе Івановичу, як часто тепер я користуюся біноклем, аби хоча б окреслити (куди вже там відчути повністю!!!), ці засніжені висоти. Інколи відчуваю я за своєю спиною погляд із минулого улюбленого доцента кафедри теоретичної фізики Чернівецького державного університету (у якому я навчалася) Марії Василівни Ніцович, яка так строго і так поетично викладала цей божественний предмет.

Про те, що кафедра є також нашим улюбленим місцем свідчить і те, з якою радістю і як охоче ми приводимо сюди своїх дітей. “Мамо, – сказала мені колись моя доня – я ж виросла у Політехніці!”. Коли вони, наші діти, приходять сюди, то ніби дотикаються до тих загадкових, іншовимірних світів, до яких їм ще потрібно дорости, але які обов’язково їм обіцяють цікаві та захоплюючі відчуття. Напевне тому закономірно, що так часто у складі кафедри залишаються прізвища і змінюються тільки ініціали, як то має місце і у моєму випадку.

Кафедра. У соціальному плані це спільність людей, які, як показали усілякі загрози чи комісії, уміють дружно та одноставно працювати на щось важливе. Мені хотілося означити її як деякий соціальний організм і я почала задумуватися над тим, яку статтю приписати цьому організмові – чи то чоловічу, зважаючи на численну та, куди правду діти, розумову домінанту; чи то жіночу – базуючись на правилах української граматики і моє велике бажання. І тут я зрозуміла, що така класифікація неправомірна, оскільки кафедра є абсолютно самодостатньою. Тут є плеяда іменитих і активних професорів, тут є велика кількість доцентів, які працюють і мріють вирватися в люди (читай у професуру), тут є молодь – колишні наші найкращі студенти, здібні та працьовиті і куди краще за нас зорієнтовані у сучасному житті і особливостях теперішніх часів. Тут є чоловіки, готові тяжкою працею здобувати прекрасне життя, і є жінки – готові тяжкою працею зробити це життя прекрасним. Тут є все. Єдине чого дійсно бракує кафедрі – це добрих крайових умов. Тому я бажаю всім нам пошвидше перейти від суспільства, у якому панує приказка: “Чому бідний – бо дурний, чому дурний – бо бідний”; до суспільства, у якому природньо звучить вислів: “Ми не тому тратимо гроші на науку, що ми багаті, навпаки, ми тому багаті, що тратимо гроші на науку”.

К.К.Товстюк